

D E C I Z I E

29 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursurile depuse de Veronica Solomițchi, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă și Ion Vrînceanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Solomițchi împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Ion Vrînceanu privind anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului restant și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2019, Veronica Solomițchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău privind anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului restant și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că în baza concursului petrecut a fost desemnată șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani, prin ordinele Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1635-p din 10 noiembrie 2017 și nr. 542-p din 10 mai 2018.

La 15 mai 2019, i-a fost adus la cunoștință ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019, privind încetarea raporturilor sale de serviciu, în temeiul art. 63 alin. (1) lit. d) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008.

În opinia reclamantei, ordinul nominalizat este ilegal și lovit de nulitate absolută, deoarece eliberarea sa din funcție s-a realizat în perioada aflării sale în concediu medical, nu a fost respectată condiția de preavizare de 15 zile și nici nu

i-au fost propuse în perioada de preavizare, ocuparea uneia din cele 2 funcții vacante din aceeași categorie de salarizare. Mai mult, a doua zi după aducerea la cunoștință a ordinului contestat aceste funcții au fost expuse la concurs, ulterior fiindu-i propusă ocuparea unei funcții, al cărei deținător era suspendat temporar.

Reclamanta a susținut că la 05 iunie 2019 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat abrogarea ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019, însă la care nu a primit răspuns.

Iar, deoarece prin acțiunile pârâtei a fost lipsită de dreptul la concediu anual de odihnă și plata salarială pentru perioada de activitate, a fost încălcată legislația muncii și drepturile sale fundamentale în calitate de funcționar public, reclamanta a considerat că i-a fost cauzat un prejudiciu moral, pe care la estimat la suma de 10 salarii a funcției de șef de Direcție.

Reclamanta Veronica Solomițchi a solicitat abrogarea integrală a ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică, cu încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei.

Prin încheierea din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani în proces a fost atras în calitate de persoană terță Ion Vrînceanu (f.d.46-47, Vol.I).

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea înaintată de Veronica Solomițchi a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.100-109, Vol.I).

Pentru a hotărî astfel prima instanță a conchis asupra legalității și temeiniciei ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, motiv pentru care a respins și celelalte pretenții ale reclamantei privind încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică, cu încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, Veronica Solomițchi la 26 decembrie 2019, în interiorul termenului prevăzut de art.232 Codul administrativ, a depus apel, iar la 18 februarie 2020 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d. 111, 118-120, Vol.I).

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Veronica Solomițchi s-a admis parțial.

S-a anulat ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de muncă”.

S-a încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi salariul pentru absență forțată de la locul de muncă începând cu 15 mai 2019 și până la 25 noiembrie 2020, cu achitarea contribuțiilor obligatorii la Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale.

S-a încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi prejudiciul moral în sumă de un salariu de funcție (f.d.196-203, Vol.I).

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut dispozițiile art. 63 alin. (1) lit. d), alin. (2)-(4) și alin.(4²) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04 iulie 2008, art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1)-(4), art. 329 alin. (1) și (2), art. 330 alin. (1) lit. b) ale Codului muncii, menționând că Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău a admis încălcarea exigențelor legale la emiterea ordinului contestat, în condițiile în care nu a preavizat-o pe Veronica Solomițchi, în termenul stabilit despre iminența eliberării sale din funcție, nu a transferat-o într-o altă funcție și nu i-a oferit în perioada de preavizare o ofertă privind ocuparea unei alte funcții vacante în cadrul Direcției.

Astfel, instanța de apel a constatat întrunirea temeiurilor legale pentru anularea ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019, pe motivul ilegalității acestuia, precum și inadmisibilitatea repunerii Veronicăi Solomițchi în funcția din care a fost eliberată prin ordinul contestat, în condițiile în care funcția dată este ocupată de persoana terță, restabilită în funcție prin hotărâre judecătorească, iar această solicitare nu este înaintată de apelantă.

Totodată, ținând cont de prevederile normelor de drept enunțate, Curtea de Apel Chișinău a conchis asupra temeiniciei pretenției Veronicăi Solomițchi privind încasarea din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău a salariului mediu pentru absența forțată de la locul de muncă pentru perioada din 15 mai 2019 până la data emiterii prezentei decizii, în contextul în care dispozițiile legale, constituie efectul prevăzut de lege al anulării actului administrativ privind eliberarea funcționarului public din funcție.

Instanța de apel a enunțat că în speță, Veronica Solomițchi urmează să beneficieze de repararea prejudiciului moral, inclusiv în contextul în care legea pertinentă impune această obligație în sarcina angajatorului, iar deoarece cuantumul despăgubirilor urmează a fi stabilit astfel, încât să aibă efect compensatoriu și să nu treacă în categoria compensației cu caracter vindicativ și a veniturilor nejustificative, din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău urmează a fi adjudecată compensația prejudiciului moral în cuantum de un salariu mediu de funcție.

La 27 noiembrie 2020 Direcția Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă a depus recurs, iar la 22 ianuarie 2021 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere integrală ca neîntemeiată a acțiunii Veronicăi Solomițchi.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referințele depuse asupra cererilor de chemare în judecată și apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

În concluzie recurenta a invocat că instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate

circumstanțele și probele existente ale cauzei. Or, la caz, actul administrativ contestat a fost emis legal și întemeiat.

La 23 decembrie 2020 Ion Vrînceanu a depus recurs, împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d.217, Vol.I).

La 23 decembrie 2020 Veronica Solomițchi a depus cerere, prin care a solicitat explicarea dispozitivului deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea ce ține de restabilirea/reluarea raporturilor de muncă (f.d.216, vol.I).

La 25 decembrie 2020 Veronica Solomițchi a depus recurs, iar la 28 decembrie 2020 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii în partea ce ține de restabilirea sa în funcția de Șef al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Buiucani.

În susținerea cererii de recurs Veronica Solomițchi a menționat că instanța de apel în dispozitivul deciziei contestate nu s-a expus asupra restabilirii raporturilor de muncă, care își produc efectele juridice din momentul anulării de către angajator a ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019.

În continuare, recurenta a subliniat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel privind inadmisibilitatea în speță a repunerii sale în funcția din care a fost eliberată prin ordinul contestat, în condițiile în care această funcție este ocupată de persoana terță, restabilită în funcție prin hotărâre judecătorească, iar solicitarea dată nu este înaintată de apelantă.

Aici, recurenta a relevat că la materialele cauzei sunt anexate ordinele Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1635-p din 10 noiembrie 2017 „Cu privire la numirea sa în funcție” și nr. 542-p din 10 mai 2018 „Cu privire la confirmarea în funcție a funcționarului public Veronica Solomițchi”, care își produc efectele juridice odată cu anularea ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu în funcția de Șef al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Buiucani”.

În final, recurenta a precizat că în dispozitivul deciziei instanței de apel s-a indicat încasarea salariului de funcție pentru întreaga durată, cât și un salariu de funcție ca prejudiciu moral cu care este de acord, însă în decizie se menționează că urmează a fi încasat salariul mediu, fapt ce contravine cu dispozitivul.

Prin încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Veronicăi Solomițchi privind explicarea dispozitivului deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.4-7, Vol.II)

Prin referința depusă la 13 iulie 2021 Veronica Solomițchi a solicitat respingerea recursurilor depuse de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă și Ion Vrînceanu cu menținerea deciziei instanței de apel și restabilirea sa în funcția anterior deținută, prin reluarea raporturilor de muncă.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de

apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Veronica Solomițchi și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă s-au conformat dispozițiilor art. 245 Cod administrativ și au depus recursurile în termen, având în vedere că deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 25 noiembrie 2020, iar la materialele cauzei lipsesc acte confirmative privind recepționarea de către recurenți a deciziei motivate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Veronica Solomițchi, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă și Ion Vrînceanu a considerat că acestea sunt admisibile, motiv pentru care, prin încheierea din 22 septembrie 2021 au fost numite pentru examinare în complet de 5 judecători.

Examinând recursul depus de Ion Vrînceanu, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitatea cu art. 244 alin. (1) din Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului, dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin.(2) din Codul administrativ.

Potrivit art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Iar, în corespundere cu art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei rezultă că la 25 noiembrie 2020 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia recurată, prin care a casat hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a emis o nouă decizie de admitere parțială a cererii de chemare în judecată înaintată de Veronica Solomițchi.

A anulat ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de muncă”.

A încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi salariul pentru absență forțată de la locul de muncă începând cu 15 mai 2019 și până la 25 noiembrie 2020, cu achitarea contribuțiilor obligatorii la Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale.

A încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi prejudiciul moral în sumă de un salariu de funcție (f.d.196-203, Vol.I).

La 23 decembrie 2020 Ion Vrînceanu a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 217, Vol.I).

Suplimentar, a indicat că Curtea de Apel Chișinău nu i-a comunicat motivarea deciziei contestate, iar în scopul exercitării dreptului de contestare își rezervă dreptul să depună motivarea recursului conform art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

La 21 decembrie 2020, Ion Vrînceanu a recepționat copia deciziei motivate din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 214, Vol.I).

În continuare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decelează că termenul de 30 zile pentru prezentarea Curții Supreme de Justiție a motivării recursului, a început să curgă din 22 decembrie 2020, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei motivate a instanței de apel și a expirat la 20 ianuarie 2021.

La caz, însă, Ion Vrînceanu contrar prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, nu a prezentat motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, ceea ce în conformitate cu art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Subsecvent, instanța de recurs decelează că Ion Vrînceanu a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Mai mult, Ion Vrînceanu, fiind cel interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să prezinte Curții Supreme de Justiție motivarea recursului în termenul stabilit de art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Așadar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă jurisprudența constantă a CtEDO, unde Curtea a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, termenul de prezentare a motivării recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Recurentul Ion Vrînceanu nu a depus cerere cu privire la repunerea în termenul de prezentare a motivării recursului în sensul art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal.

Din aceste motive, ținând cont de faptul că motivarea recursul declarat de Ion Vrînceanu, nu a fost prezentată Curții Supreme de Justiție, până la 20 ianuarie 2021, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a declarat inadmisibil recursul în cauză.

Or, examinarea în fond a unui recurs nemotivat, fără invocarea unor veritabile și esențiale încălcări de drept material și procedural capabile să schimbe decizia instanței de apel contestată ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivarea recursului nu a fost prezentată în termenul prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus de Ion Vrînceanu urmează a fi declarat inadmisibil, în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Referitor la cererile de recurs depuse de Veronica Solomițchi și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiuni în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Din înțelesul logico-juridic al art. 195 și 258 alin. (3) din Codul administrativ cert rezultă că, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță urmează a fi judecată în coroborarea dispozițiilor Codului de procedură civilă cu cele din Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

În această consecvență, în speță, instanța de recurs urmează să se conducă de împuternicirile de care a fost investită prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Conform art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Potrivit art. 194 alin. (2) coroborat cu art. 21 și art. 36 din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Examinând temeiurile recursurilor depuse de Veronica Solomițchi și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată din următoarele motive.

Din materialele cauzei rezultă că, prin ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău nr. 1635-p din 10 noiembrie 2017 Veronica Solomițchi, învingător al concursului a fost numită în funcția de șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani, începând cu data de 10 noiembrie 2017 (f.d.8, vol.I).

Prin ordinul nr.542-p din 10 mai 2018, Veronica Solomițchi a fost confirmată în funcția șef al Direcției educație tineret și sport Buiucani (f.d.9, Vol.I).

Prin hotărârea nr. 3-739/19 din 23 aprilie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, Ion Vrînceanu a fost restabilit în funcția de șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani, hotărârea fiind supusă executării imediate în această parte (f.d.59-63, Vol.I).

Conform certificatelor medicale existente la dosar, Veronica Solomițchi s-a aflat în concediu medical începând cu 22 aprilie 2019, până la data de 14 mai 2019 (f.d.10-11, Vol.I).

La 08 mai 2019, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, în vederea executării hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central a emis ordinul nr.1498-p „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu a dnei Veronica Solomițchi”, prin care a încetat raporturile de muncă din funcția publică de șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani cu Veronica Solomițchi, conform prevederilor art.63 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (f.d.6-7, Vol.I).

Prin ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1499-p din 08 mai 2019, Ion Vrînceanu a fost restabilit în funcția de șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani, începând cu data de 13 mai 2019 (f.d.66, Vol.I).

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 20 mai 2019, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău i-a notificat Veronicăi Solomițchi oferta nr.01-18/1468, propunându-i funcția de șef adjunct interimar al Direcției educație, tineret și sport sectorul Râșcani, cu care reclamanta nu a fost de acord, mențione pe care a efectuat-o la data de 23 mai 2019 (f.d.13, vol.I).

Iar, la 05 iunie 2019, Veronica Solomițchi a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat abrogarea ordinului nr.1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu a dnei Veronica Solomițchi” (f.d.12, Vol.I).

Prin răspunsul nr.01-18/1851 din 26 iunie 2019, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău i-a comunicat Veronicăi Solomițchi că nu a identificat temei legal întru satisfacerea solicitării înaintate (f.d.71, Vol.I).

Astfel, la 14 iunie 2019 Veronica Solomițchi a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, solicitând în urma prezentării susținerilor orale la 20 decembrie 2019, anularea ordinului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică, cu încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei (f.d.87-90, vol.I).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii reclamantei Veronica Solomițchi pe care a respins-o integral (f.d.100-109, Vol.I).

Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 25 noiembrie 2020, a casat hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a emis o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii înaintate de Veronica Solomițchi.

A anulat ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr. 1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de muncă”.

A încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi salariul pentru absență forțată de la locul de muncă începând cu 15 mai 2019 și până la 25 noiembrie 2020, cu achitarea contribuțiilor obligatorii la Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale.

A încasat din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi prejudiciul moral în sumă de un salariu de funcție (f.d.196-203, Vol.I).

Efectuând controlul judiciar al deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante speței, s-a abținut de a răspunde la toate întrebările (argumentele) ridicate în fața sa, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural și a emis o decizie nemotivată, bazată pe concluzii contradictorii.

Instanța de recurs reiterează că conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Prin urmare, regulile stabilite în Codul de procedură civilă se aplică numai în completarea Codului administrativ.

Așadar, pentru a elucidă aspectele abordate, instanța de recurs consideră că trebuie să opereze cu prevederile art. 390, alin. (1), lit. e) și f) din Codul de procedură civilă, conform cărora decizia instanței de apel trebuie să conțină: motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, precum și concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

La fel, instanța de recurs relevă că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multispectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate

probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței stabilite, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a învederat că unul din principiile legate de administrarea corectă a justiției se referă la hotărârile instanțelor de judecată, care ar trebui să explice în mod adecvat raționamentele pe care se bazează. Măsura în care se aplică această obligație de motivare poate varia în funcție de natura deciziei și trebuie determinată în funcție de circumstanțele cauzei (a se vedea *Moreira Ferreira*, ibidem, parag. 84; *Orlen Lietuva LTD. vs Lituania*, 29 ianuarie 2019, parag. 82).

Cu titlu de principiu, o decizie judiciară nu poate fi calificată ca fiind arbitrară până la constatarea unui prejudiciu efectiv adus corectitudinii generale a procedurii judiciare, cu excepția cazului în care nu sunt prezentate motive pentru adoptarea acesteia sau motivele date se bazează pe o eroare de fapt sau de drept evidentă manifestată de instanța internă, rezultând în o „negare a justiției” (a se vedea *Andelkovic vs Serbia*, 9 aprilie 2013, parag. 27; *Bochan vs Ucraina* (nr. 2), Marea Cameră, 5 februarie 2015, parag. 61 – 63; *Gelenidze vs Georgia*, 7 noiembrie 2019, parag. 28). Logica aflată la baza noțiunii de „eroare evidentă de apreciere”, astfel cum este utilizată în contextul art. 6 § 1 din Convenție, este fără îndoială aceea că, având în vedere că eroarea de fapt sau de drept comisă de instanța națională este atât de vădită încât este calificată drept „evidentă” – în sensul că nu ar fi putut fi comisă de niciun magistrat rezonabil – este posibil ca aceasta să fi adus atingere echității procesului (a se vedea *Dulaurans vs Franța*, 21 martie 2000, parag. 33 – 34). Totodată, o hotărâre judecătorească care nu are niciun temei legal în dreptul intern și nu permite realizarea unei legături între faptele stabilite, dreptul aplicabil și rezultatul procesului, avea, în plus, un caracter arbitrar și trebuia interpretată drept o „denegare de justiție” (a se vedea *Andelkovic*, pre-citat, parag. 27).

Procedând la examinarea fondului recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție învederează că exigența motivării hotărârii judecătorești este o garanție a caracterului echitabil al procedurii și împotriva arbitrariului instanței de judecată. În acest caz, instanța de apel are obligația de a indica motivele raționamentelor sale și să facă referire la legea guvernantă a speței. Pe baza acestei analize juridice, instanța de apel trebuie să tragă concluziile de rigoare în urma examinării cererilor de apel. Etapele menționate trebuie să fie consecutive și să se afle într-o strânsă legătură logică, ceea ce consolidează ipoteza că soluția finală a instanței de judecată urmează să rezulte din partea motivată a hotărârii judecătorești.

Aici, instanța de recurs notează că în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special, în cauzele care ridicau probleme cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești (a se vedea *Fomin vs Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan vs Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi vs Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor vs Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30). Astfel, constatările de mai sus în sine ar putea fi o bază temeinică pentru stabilirea încălcării articolului 6 din CEDO.

La acest capitol, instanța de recurs urmează să verifice dacă instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au expus asupra tuturor pretențiilor invocate, asupra tuturor argumentelor înaintate și dacă au stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 11 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, conform art. 206 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Totodată, potrivit art. 89 alin.(1) din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată.

În corespundere cu art. 90 alin. (1)-(4) din Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă;

b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.);

c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În locul restabilirii la locul de muncă, părțile pot încheia o tranzacție de împăcare, iar în caz de litigiu – instanța de judecată poate încasa de la angajator, cu acordul salariatului, în beneficiul acestuia, o compensație suplimentară la sumele indicate la alin.(2) în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare ale salariatului.

Potrivit art. 329 alin. (1) și (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului

la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

În conformitate cu art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de: eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă.

Având în vedere normele de drept material enunțate, ținând cont de materialele cauzei și analizând decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră contradictorie și neîntemeiată concluzia instanței de apel în motivare privind inadmisibilitatea repunerii Veronicăi Solomițchi în funcția din care a fost eliberată prin ordinul contestat, în condițiile în care această funcție este ocupată de o persoană terță, restabilită în funcție prin hotărâre judecătorească, iar o asemenea solicitare nu a fost înaintată de reclamantă.

Or, la acest capitol, instanța de recurs reiterează că la etapa pledoariilor în prima instanță, Veronica Solomichi a prezentat susținerile orale în formă scrisă, prin care a solicitat inclusiv și încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică (f.d.87-90, vol.I).

De altfel, această pretenție a fost reiterată de instanța ierarhic inferioară în partea constatatoare a deciziei contestate, care face obiectul prezentului recurs, precum și în încheierea din 20 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea Veronicăi Solomițchi privind explicarea dispozitivului deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La acest capitol, instanța de recurs mai accentuează caracterul contradictoriu dintre argumentele expuse de instanța de apel în decizia contestată și în încheierea din 20 ianuarie 2021, prin care a fost respinsă cererea Veronicăi Solomițchi privind explicarea dispozitivului deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, în decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța ierarhic inferioară a concluzionat asupra inadmisibilității repunerii Veronicăi Solomițchi în funcția din care a fost eliberată prin ordinul contestat, în condițiile în care această funcție este ocupată de persoană terță, restabilită în funcție prin hotărâre judecătorească, iar o asemenea solicitarea nu a fost înaintată de reclamantă.

Iar, în încheierea din 20 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea Veronicăi Solomițchi privind explicarea dispozitivului deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a menționat că efectul anulării ordinului de către instanța de judecată constă anume în repunerea în raporturile existente până la emiterea acestui ordin, reieșind din conceptul că acesta nici nu ar fi existat. Această obligație fiind pusă în contextul deciziei emise și a dispozițiilor legale pertinente în sarcina emitentului actului administrativ anulat, care are sarcina de a acționa în strictă conformitate cu exigențele legale speciale ce au determinat anularea actului administrativ contestat în speță, reieșind din considerentul că anularea actului administrativ produce efecte retroactive, ce duc la repunerea părților în poziția existentă la data emiterii acestui act, dar, concomitent, impun emitentului acestui act obligația de a soluționa în ordinea stabilită de lege

situația specifică prezentei pricini în ordinea prevăzută de art. 63 alin. (1) lit. d) și alin. (2)-(4), (4/2) al legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (în redacția în vigoare la data emiterii ordinului contestat), iar până la adoptarea unei astfel de soluții apelanta Solomițchi Veronica urmează să beneficieze de efectele funcției în care era încadrată la data emiterii ordinului contestat.

Aici, instanța de recurs relevă că în temeiul art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207 alin. (2) lit. a)-h) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept; există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept; acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art.208; acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Astfel, raportând prevederile normei de drept enunțate la circumstanțele cauzei, instanța de recurs subliniază că instanța de apel nu a indicat niciun temei legal prevăzut de art. 207 Cod administrativ, pentru a declara în această parte acțiunea reclamantei Veronica Solomițchi ca fiind inadmisibilă.

Subsecvent, instanța de recurs reiterează că obiectul acțiunii în speță este contestarea actului administrativ – ordinul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău nr.1498-p din 08 mai 2019 „Cu privire la încetarea raporturilor de serviciu a dnei Veronica Solomițchi”, prin care au fost încetate raporturile de muncă din funcția publică de șef al Direcției educație, tineret și sport sectorul Buiucani cu Veronica Solomițchi.

Consecințele anulării dispoziției de eliberare din funcție sunt restabilirea în funcție anterior ocupată, cu aplicarea legislației muncii, Or, persoana cu demnitate publică, este persoana antrenată în raporturi speciale de muncă, iar în lipsa unor criterii strict determinate, ele beneficiază de drepturi și garanții de muncă, ce decurg din normele generale ale legislației muncii și ținînd cont de particularitățile contractelor administrative.

Aceeași concluzie derivă și din Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 22 iulie 2016, la pct. 62 al acesteia fiind indicat că persoanele cu demnitate publică sunt antrenate în raporturi speciale de muncă, ele beneficiază de drepturi și garanții speciale de muncă, ce decurg din normele generale ale legislației muncii și ținînd cont de particularitățile contractelor administrative.

Mai mult, în dispozițiile art. 24 din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 privind statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, se menționează că dispozițiile prezentei Legi se completează cu prevederile legislației muncii, cu reglementările de drept comun civile, administrative, sau penale, după caz, în măsura în care nu

contravin legilor ce reglementează activitatea persoanei cu funcție de demnitate publică.

Respectiv, în condițiile în care angajatorul a folosit munca salarială în raport cu Veronica Solomițchi, prevederile Codului muncii au o aplicabilitate directă în ceea ce privește garanțiile, principiile, drepturile și obligațiile de bază, dacă legea specială nu prevede altfel.

Așadar, în condițiile art. 89 din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu – prin hotărâre a instanței de judecată.

Deci, la examinarea litigiului individual de muncă, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile eliberării din serviciu a salariatului și în dependență de aceasta, instanța de apel trebuia să stabilească dacă salariatul Veronica Solomițchi urmează să fie restabilită în toate drepturile sale legale, în urma anulării actului administrativ ilegal, prin prisma art. 89 Codul muncii, supunând unei analize mai detaliate temeiurile eliberării acesteia din funcția deținută.

Prin urmare, circumstanțele enunțate creează incertitudinea concluziei și netemeinicia soluției instanței ierarhic inferioare, în partea constatării inadmisibilității pretenției Veronicăi Solomițchi privind încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică, din motivul lipsei unei asemenea cerințe, în condițiile în care, reclamanta a înaintat-o la etapa pledoariilor în cadrul examinării cauzei în prima instanță.

Mai mult, instanța de apel a omis să se expună în dispozitivul deciziei contestate referitor la pretenția Veronicăi Solomițchi privind încadrarea în serviciu în funcția deținută în baza rezultatelor la concursul la funcția publică.

În continuare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că prin cererea de chemare în judecată Veronica Solomițchi a solicitat repararea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei.

Din partea motivatoare a deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău rezultă că instanța de apel a ajuns la concluzia că Veronica Solomițchi urmează să beneficieze de repararea prejudiciului moral, inclusiv în contextul în care legea pertinentă impune această obligație în sarcina angajatorului, în quantum de un salariu mediu de funcție.

Iar, în dispozitivul deciziei motivate, instanța de apel a decis de a încasa din contul Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău în beneficiul Veronicăi Solomițchi prejudiciul moral în sumă de un salariu de funcție.

Prin urmare, la caz, se atestă o contradicție între constatările instanței de apel expuse în partea motivatoare a deciziei contestate și dispozitivul acestei decizii, astfel fiind incertă soluția emisă, circumstanțe care în esență ar putea duce la imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești.

Tot aici, instanța de recurs relevă că în condițiile în care instanța ierarhic inferioară a admis parțial acțiunea Veronicăi Solomițchi, a omis să se expună în mod special și explicit asupra pretențiilor neadmise, or, reclamanta a solicitat repararea prejudiciu moral în quantum de 100000 de lei.

Astfel, ipotezele relevate supra profilează incertitudinea concluziei date de instanța de apel, or, aceasta a judecat formal cauza, fapt ce constituie o violare a articolului 6 §1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil.

La fel, Colegiul notează că, nejudicarea în fond a cauzei de către instanța de apel, pune instanța de recurs în dificultate de a exercita controlul judiciar și de a verifica temeinicia și legalitatea în fond a soluției emise de către instanța inferioară.

La aspectul dat este imperioasă jurisprudența CtEDO în cauza Hiro Balani c. Spaniei, unde Înalta Curte a notat că în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO.

Având în vedere caracterul încălcărilor admise de către instanța de apel, unica posibilitate de corectare a acestora este casarea deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

De altfel, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurenților că instanța de apel nu a dat o apreciere multiaspectuală, completă, nepărtinitoare tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, iar decizia a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Per ansamblu, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că a examinat principalele întrebări juridice stabilite și că nu este în drept să se pronunțe separat în privința motivelor cu privire la fondul cauzei. De fapt, acestea poartă un caracter secundar și nu au forță juridică de a influența decisiv considerentele de mai sus (a se vedea, printre alte autorități, Kamil Uzun vs Turcia, 10 mai 2007, parag. 64 din 10 mai 2007; Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), 17 iulie 2014, parag. 156).

Așadar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că cele menționate mai sus nu pot fi corectate în ordine de recurs, din cauza specificului acestora. De altfel, participanții la proces, trebuie să aibă posibilitatea reală să-și prezinte apărarea și să fie audiați de o instanță de apel, care va fi competentă de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea A. Menarini Diagnostics S.R.L. vs Italia, 27 septembrie 2011, parag. 59; Akaki Tchaghiashvili, 2 septembrie 2014, parag. 34, Samardžić, ibidem, parag. 31, Gohe și alții vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 41 - 43).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorilor admise de către instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile depuse de Veronica Solomițchi și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă, de a casa decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată. Astfel, ținând cont de rolul specific al instanței de recurs și de preeminența dreptului, este imperios, ca la reexaminarea cauzei în ordine de apel, să fie remediate neajunsurile procedurii inițiale (a se vedea cauzele Baka vs Ungaria (Marea Cameră), 23 iunie 2016, parag. 117; Zubac vs Croația (Marea Cameră), 5 aprilie 2018, parag. 123 – 125).

Pe această cale, cauza de contencios administrativ urmează a fi judecată în întregime în cadrul unor proceduri noi, în cadrul căreia instanța de apel va avea

sarcina de a stabili o legătură clară între faptele speței, dispozițiile legale aplicabile și concluziile la care a ajuns. În funcție de rezultatul aprecierii juridice, instanța de apel va trebui să constate temeinicia sau lipsa unui temei legal a cererii de apel formulată de către Veronica Solomițchi (a se vedea, spre exemplu, importanța rejudecării cauzei de către instanțele ierarhic inferioare în baza considerentelor unei instanțe de recurs, Victor Harovschi vs Moldova, 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs Bulgaria, 6 septembrie 2018, parag. 52 – 53).

Altfel spus, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată.

Conform art. 195, 247, 248 alin.(1) lit. d) și alin. (2) și art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Recursul depus de Ion Vrînceanu se declară inadmisibil.

Se admit recursurile depuse de Veronica Solomițchi și Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, reprezentată de avocatul Vladimir Răcilă.

Se casează integral decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se restituie cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Solomițchi împotriva Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Ion Vrînceanu privind anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului restant și repararea prejudiciului moral spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Nina Vascan